

**ΘΕΜΑΤΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ
Ο ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ ΚΑΙ Η ΓΕΝΕΣΗ ΤΟΥ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥ
ΚΡΑΤΟΥΣ (1828-1831)**

ΘΕΜΑΤΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

1. Η ζωή και η δράση του Ιωάννη Καποδίστρια έως το 1927.
2. Ο Ιω. Καποδίστριας και η στάση του απέναντι στη Φιλική Εταιρεία και την Επανάσταση.
3. Η κατάσταση στην Ελλάδα όταν ήρθε ως κυβερνήτης της ο Ιωάννης Καποδίστριας.
4. Πληροφορίες ξένων περιηγητών για την κατάσταση στην Ελλάδα το 1828-1830.
5. Η οργάνωση του στρατού κατά την καποδιστριακή περίοδο (1828-1831).
6. Οι επιχειρήσεις για την απελευθέρωση της Στερεάς Ελλάδας κατά το 1829-29.
7. Η οργάνωση της διοίκησης του κράτους στα χρόνια του Καποδίστρια. – Η υγεία.
8. Η οργάνωση της δικαιοσύνης στα χρόνια του Καποδίστρια.
9. Η εκπαίδευση κατά την καποδιστριακή περίοδο.
10. Η γεωργική πολιτική του Καποδίστρια. – Το ζήτημα των *εθνικών γαιών*.
11. Τα μέτρα του Ιω. Καποδίστρια για ενίσχυση του πληθυσμού και για την ανοικοδόμηση των κατεστραμμένων οικισμών του ελληνικού κράτους..
12. Οι διπλωματικές ενέργειες του Ιωάννη Καποδίστρια για την επέκταση των συνόρων του ελληνικού κράτους. – Τα Πρωτόκολλα του 1829 και του 1830.
13. Η αντιπολίτευση κατά του Καποδίστρια: αίτια, αντικυβερνητικές ενέργειες και στόχοι της.
14. Η δολοφονία του Καποδίστρια: αίτια, συνθήκες της δολοφονίας και οι επιπτώσεις της.
15. Η θέση του Ιω. Καποδίστρια στην ελληνική ιστορία: απόψεις ιστορικών για το έργο του.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Δημοσιευμένα Αρχεία (ενδεικτικά)

- *Αρχείο Ι. Καποδίστρια*, τ. Α' - Γ', Κέρκυρα 1976-1986.
- Δημακόπουλος Γεώργιος, «Ο Κώδιξ των ψηφισμάτων της Ελληνικής Πολιτείας», Α': 1828-1829, Β': 1829-1832, *Επετηρίς του Κέντρου Ερεύνης της Ιστορίας του Ελληνικού Δικαίου της Ακαδημίας Αθηνών* τ. 14 (1967), σ. 1-205, τ. 15 (1968), σ. 39-196.
- *Επιτομαί εγγράφων του Βρετανικού Υπουργείου των Εξωτερικών, Γενική Αλληλογραφία, Ελλάς (Foreign Office 32), 1827-1832* (επιμ. Ελ. Πρεβελάκης – Φ. Γλύτσης, έκδ. Ακαδημίας Αθηνών στη σειρά «Μνημεία της Ελληνικής Ιστορίας», αριθ. 9, Αθήνα 1975).
- Πρωτοψάλτης Εμμανουήλ, *Νέα ιστορικά στοιχεία περί Ιωάννου Καποδίστρια (εκ των ρωσικών Αρχείων)*, Αθήνα 1973.

2. Δευτερογενείς πηγές

- Απομνημονεύματα αγωνιστών του '21 (Κολοκοτρώνη, Μακρυγιάννη, Κασομούλη κ. ά.).
- *Αυτοβιογραφία Ιωάννου Καποδίστρια*, μετάφραση – σχόλια Μ. Λάσκαρις, β' έκδ. Γαλαξία, Αθήνα 1968 (πρωτοδημοσιεύτηκε στα γαλλικά το 1868).
- *Αλληλογραφία Ιωάννου Καποδίστρια, Κυβερνήτη της Ελλάδος*, τ. 1-4, Αθήνα 1841-1843.
- Δραγούμης Ν., *Ιστορικά αναμνήσεις*, εκδ. Ερμής, τ. Α' - Β', Αθήνα 1973 (α' έκδοση 1879).
- Ενεπεκίδης Πολυχρόνης, *Ιωάννης Καποδίστριας, 176 ανέκδοτα γράμματα προς τον πατέρα του, 1809-1820*, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 1972.
- Τα έργα των ξένων περιηγητών που επισκέφτηκαν την περίοδο αυτή την Ελλάδα [συγκεντρωμένα, ως το 1829, στο Κυριάκος Σιμίopoulos, *Πώς είδαν οι ξένοι την Ελλάδα του '21*, τόμ. 5^{ος} (1826-1829), β' έκδοση, Αθήνα 1999 και σε ξεχωριστούς τόμους].
- Κοραΐς Αδαμάντιος, *Τι συμφέρει εις την ελευθερουμένην από Τούρκους Ελλάδα να πράξη εις τας παρούσας περιστάσεις δια να μη δουλωθή εις Χριστιανούς τουρκίζοντας. Διάλογος δύο Γραικών*, Παρίσι 1830.
- Κούκου Ελένη, *Ανέκδοτα επιστολαί του μητροπολίτη Ουγγροβλαχίας Ιγνατίου προς τον Καποδίστρια*, Αθήνα 1957.

- Τα έργα αγωνιστών του Εικοσιένα για την Επανάσταση (Α. Φραντζή, Ιω. Φιλήμονα, Μ. Οικονόμου, Σπ. Τρικούπη, Ν. Σπηλιάδη και Λ. Κουτσονίκα).
- Τα πρώτα έργα ξένων ιστορικών για την Επανάσταση (Prokeshs – Osten, Finlay κ. άλ.).
- Thiersch Fr., *De l'état actuel de la Grèce et des moyens d'arriver à sa restauration*, τ. 1-2, Λειψία 1833 [ελληνική μετάφραση Α. Σπήλιου με τον τίτλο, *Η Ελλάδα του Καποδίστρια*, τ. Α΄-Β΄, εκδ. Τολίδη, Αθήνα 1972].

3. Μονογραφίες

- Άρς Γρ., *Ο Ιωάννης Καποδίστριας στη Ρωσία*, μτφρ. Α. Μπελοζέροβα, Ασίνη, Αθήνα 2016.
- Αφιέρωμα, *Ο Ιωάννης Καποδίστριας και η συγκρότηση του Ελληνικού Κράτους*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 1983.
- Βακαλόπουλος Απόστολος, *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού, τ. Η΄ Ιωάννης Καποδίστριας ή η επώδυνη γένεση του νεοελληνικού κράτους*, Θεσσαλονίκη 1988 (2^η έκδοση, Ηρόδοτος, Αθήνα 2007) (με πολλές πηγές και πλούσια θεματική βιβλιογραφία).
- Δαφνής Γρ., *Ιωάννης Α. Καποδίστριας. Η γένεση του ελληνικού κράτους*, Αθήνα 1976.
- Γεωργής Γιώργος (επιμ.), *Ο Κυβερνήτης Ιωάννης Καποδίστριας. Κριτικές προσεγγίσεις και επιβεβαιώσεις*, εκδ. Καστανιώτη, Αθήνα 2015. [πολύ ενδιαφέρουσες ειδικές μελέτες]
- Dakin D., *Ο αγώνας των Ελλήνων για την ανεξαρτησία 1821-1833*, μτφρ. Ρένα Σταυρίδη – Πατρικίου, ΜΙΕΤ, Αθήνα 1999. (οι σελ. 300-390 αφορούν στην καποδιαστριακή περίοδο).
- Δεσποτόπουλος Αλέξανδρος, *Ο Κυβερνήτης Καποδίστριας και η απελευθέρωση της Ελλάδος*, Αθήνα 1954. [β΄ έκδ. ΜΙΕΤ, Αθήνα 1996, ανατύπωση 2008].
- *Επιστημονικό Συνέδριο για τον Καποδίστρια*, δημοσίευση Πρακτικών στο περ. *Αιγιναία*, τχ. 15 (Αίγινα, Ιούλιος – Δεκέμβριος 2008).
- Ευαγγελίδης Τρύφων, *Ιστορία του Ιωάννου Καποδίστρια Κυβερνήτου της Ελλάδος (1828-1831)*, Αθήνα 1894 (και πρόσφατη επανέκδοση).
- Fleming D., *John Capodistrias and the Conference of Londres (1828-1831)*, Θεσ/νίκη 1970.
- Κατηφόρη – Θέμελη Δέσποινα, *Το γαλλικό ενδιαφέρον για την Ελλάδα την περίοδο του Καποδίστρια (1828-1831)*, εκδ. Επικαιρότητα, Αθήνα 1985.
- Κόκκινος Διονύσιος, *Η ελληνική Επανάσταση*, 6^η έκδ. Μέλισσα, Αθήνα 1974 (ο 6^{ος} τόμ.).
- Κούκου Ελένη, *Καποδίστριας. Ο άνδρας, ο Ευρωπαίος διπλωμάτης 1800-1828*, Αθήνα 1978.
- Κουλούρη Χριστίνα – Λούκος Χρ., *Τα πρόσωπα του Καποδίστρια. Ο πρώτος κυβερνήτης της Ελλάδας και η νεοελληνική ιδεολογία (1831-1996)*, εκδ. Πορεία, Αθήνα 1996.
- Κωνσταντάρας Κων/νος, *Ιωάννης Καποδίστριας. Ο ηγέτης, ο κυβερνήτης, ο διπλωμάτης, ο άνδρας*, Αθήνα 2016.
- Λούκος Χρήστος, *Η αντιπολίτευση κατά του κυβερνήτη Ιω. Καποδίστρια (1828-1831)*, εκδ. Θεμέλιο, Αθήνα 1988.
- Λούκος Χρήστος, *Ιωάννης Καποδίστριας*, στη σειρά *Οι ιδρυτές της νεότερης Ελλάδας* (επιμ. Βασ. Παναγιωτόπουλος), Αθήνα 2009.
- Λουλιές Δημήτρης, *The Financial and Economic Policies of President Ioannis Capodistrias 1828-1831*, Ιωάννινα 1985.
- Παπαγεωργίου Στέφ., *Η στρατιωτική πολιτική του Καποδίστρια. Δομή, οργάνωση και λειτουργία του Στρατού Ξηράς της καποδιαστριακής περιόδου*, εκδ. Εστία, Αθήνα 1986.
- Παπαδόπουλος Στέφανος, *Τα τελευταία έτη του αγώνος της Ανεξαρτησίας και η περίοδος διακυβερνήσεως του Καποδίστρια, Πανεπιστημιακές παραδόσεις*, Θεσσαλονίκη 1970.
- Πετρίδης Παύλος, *Η διπλωματική δράση του Ιωάννη Καποδίστρια υπέρ των Ελλήνων 1814-1831*, Θεσσαλονίκη 1974.
- Πετρίδης Παύλος, (επιμ.), *Ιωάννης Καποδίστριας 1776-1831*, εκδ. Γκοβόστη, Αθήνα 1992.
- Πετρίδης Παύλος (επιμ.), *Η ευρωπαϊκή πολιτική του Ιωάννη Καποδίστρια*, Θεσ/νίκη 1988.
- Πρασά Ανίττα, *Ιωάννης Καποδίστριας*, Αθήνα – Ιωάννινα 1998.
- Woodhouse C. M., *Capodistrias. The Founder of Greek Independence*, Λονδίνο 1973.
- Αρχεία και αναλυτική βιβλιογραφία για τον Ιω. Καποδίστρια και το έργο του υπάρχουν στο *Ψηφιακό Αρχείο Ι. Καποδίστρια*, πρόγραμμα που χρηματοδοτήθηκε από το Ίδρυμα Ι. Λάτση.
- Επίσης, Πετρίδης Παύλος, *Βιβλιογραφία Ιωάννη Καποδίστρια 1776-1831*, Θεσ/νίκη 1981.

Ειδική βιβλιογραφία για κάθε εργασία

1.Η ζωή και η δράση του Ιωάννη Καποδίστρια έως το 1827.

- *Αυτοβιογραφία Ιωάννου Καποδίστρια*, μετάφραση – σχόλια Μ. Λάσκαρις, β' έκδ. Γαλαξία, Αθήνα 1968 (πρωτοδημοσιεύτηκε στα γαλλικά το 1868).
- Ενεπεκίδης Πολυχρόνης, *Ιωάννης Καποδίστριας, 176 ανέκδοτα γράμματα προς τον πατέρα του, 1809-1820*, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 1972.
- Κούκου Ελένη, *Καποδίστριας. Ο άνδρας, ο Ευρωπαίος διπλωμάτης 1800-1828*, Αθήνα 1978.
- Κούκου Ελένη, *Ιωάννης Καποδίστριας – Ρωζάνδρα Στρούτζα, μία ανεκπλήρωτη αγάπη. Ιστορική βιογραφία*, εκδ. Εστία, Αθήνα 1996.
- Άρς Γρ., *Ο Ιωάννης Καποδίστριας στη Ρωσία*, μτφρ. Α. Μπελοζέροβα, Ασίνη, Αθήνα 2016.
- Γεωργής Γιώργος (επιμ.), *Ο Κυβερνήτης Ιωάννης Καποδίστριας. Κριτικές προσεγγίσεις και επιβεβαιώσεις*, εκδ. Καστανιώτη, Αθήνα 2015. [τις ειδικές μελέτες]
- Κωνσταντάρας Κων/νος, *Ιωάννης Καποδίστριας. Ο ηγέτης, ο κυβερνήτης, ο διπλωμάτης, ο άνδρας*, Αθήνα 2016.
- Λούκος Χρήστος, *Ιωάννης Καποδίστριας*, στη σειρά *Οι ιδρυτές της νεότερης Ελλάδας* (επιμ. Βασ. Παναγιωτόπουλος), Αθήνα 2009.

2.Ο Καποδίστριας και η στάση του απέναντι στη Φιλική Εταιρεία και την Επανάσταση.

- *Αυτοβιογραφία Ιωάννου Καποδίστρια*, μετάφραση – σχόλια Μ. Λάσκαρις, β' έκδ. Γαλαξία, Αθήνα 1968 (πρωτοδημοσιεύτηκε στα γαλλικά το 1868).
- Κούκου Ελένη, *Καποδίστριας. Ο άνδρας, ο Ευρωπαίος διπλωμάτης 1800-1828*, Αθήνα 1978.
- Άρς Γρ., *Ο Ιωάννης Καποδίστριας στη Ρωσία*, μτφρ. Α. Μπελοζέροβα, Ασίνη, Αθήνα 2016.
- Γεωργής Γιώργος (επιμ.), *Ο Κυβερνήτης Ιωάννης Καποδίστριας. Κριτικές προσεγγίσεις και επιβεβαιώσεις*, εκδ. Καστανιώτη, Αθήνα 2015. [πολύ ενδιαφέρουσες ειδικές μελέτες]
- Κωνσταντάρας Κων/νος, *Ιωάννης Καποδίστριας. Ο ηγέτης, ο κυβερνήτης, ο διπλωμάτης, ο άνδρας*, Αθήνα 2016.
- Λούκος Χρήστος, *Ιωάννης Καποδίστριας*, στη σειρά *Οι ιδρυτές της νεότερης Ελλάδας* (επιμ. Βασ. Παναγιωτόπουλος), Αθήνα 2009.
- Μανδουλαρά Άννα – Νικολάου Γιώργος (επιμ.), *Η Φιλική Εταιρεία. Επαναστατική δράση και μυστικές εταιρείες στη νεότερη Ευρώπη*, εκδ. Ασίνη, Αθήνα 2017.
- Φιλήμων Ιωάννης, *Δοκίμιον ιστορικόν περί της Φιλικής Εταιρείας*, Ναύπλιο 1834.
- Μιχαηλάρης Π., *Οι Φιλικοί*, στη σειρά *Οι ιδρυτές της Νεότερης Ελλάδας*, τ. 4^{ος}, Αθήνα 2009.
- Παναγιωτόπουλος Βασ., «Η Φιλική Εταιρεία: οργανωτικές προϋποθέσεις της εθνικής επανάστασης», στον ίδιο (επιμ.), *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού*, Ελληνικά Γράμματα, τ. 3^{ος}, Αθήνα 2003, σ. 9-32 (όπου και άλλες μελέτες).
- Φράγκος Γεώργιος, «Φιλική Εταιρεία», *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τ. ΙΑ' (Αθήνα 1975), σ. 424-432.

3.Η κατάσταση στην Ελλάδα όταν ήρθε ως κυβερνήτης της ο Ιωάννης Καποδίστριας.

- Thiersch Fr., *Η Ελλάδα του Καποδίστρια*, τ. Α'-Β', εκδ. Τολίδη, Αθήνα 1972.
- Τα απομνημονεύματα των ξένων περιηγητών που επισκέφθηκαν την περίοδο αυτή την Ελλάδα [συγκεντρωμένα, ως το 1829, στο Κυριάκος Σιμόπουλος, *Πώς είδαν οι ξένοι την Ελλάδα τον '21*, τόμ. 5^{ος} (1826-1829), β' έκδοση, Αθήνα 1999 και σε ξεχωριστούς τόμους].
- Βακαλόπουλος Απόστολος, *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού, τ. Η' Ιωάννης Καποδίστριας ή η επώδυνη γένεση του νεοελληνικού κράτους*, Θεσ/νίκη 1988 (2^η έκδ., Ηρόδοτος, Αθήνα 2007).
- Κόκκινος Διονύσιος, *Η ελληνική Επανάσταση*, 6^η έκδ. Μέλισσα, Αθήνα 1974 (ο 6^{ος} τόμ.).
- Δαφνής Γρ., *Ιωάννης Καποδίστριας. Η γένεση του ελληνικού κράτους*, Ίκαρος, Αθήνα 1976.
- Dakin D., *Ο αγώνας των Ελλήνων για την ανεξαρτησία 1821-1833*, μτφρ. Ρένα Σταυρίδη – Πατρικίου, ΜΙΕΤ, Αθήνα 1999. (οι σελ. 300-390 αφορούν στην καποδιαστριακή περίοδο).
- Κωνσταντάρας Κων/νος, *Ιωάννης Καποδίστριας. Ο ηγέτης, ο κυβερνήτης, ο διπλωμάτης, ο άνδρας*, Αθήνα 2016.
- Λούκος Χρήστος, *Ιωάννης Καποδίστριας*, στη σειρά *Οι ιδρυτές της νεότερης Ελλάδας* (επιμ. Βασ. Παναγιωτόπουλος), Αθήνα 2009.

4. Πληροφορίες ξένων περιηγητών για την κατάσταση στην Ελλάδα το 1828-1830.

- Τα απομνημονεύματα των ξένων περιηγητών που επισκέφτηκαν την περίοδο αυτή την Ελλάδα [συγκεντρωμένα, ως το 1829, στο Κυριάκος Σιμόπουλος, *Πώς είδαν οι ξένοι την Ελλάδα του '21*, τόμ. 5^{ος} (1826-1829), β' έκδοση, Αθήνα 1999 και σε ξεχωριστούς τόμους].
- Edgard Quinet, *Η Ελλάδα του 1830 και η σχέση της με την αρχαιότητα*, μτφρ. Λίλα Γκίνακα, εκδ. Τολίδη, Αθήνα 1988.
- Βακαλόπουλος Απ., *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού, τ. Η', ό. π.*, [σε διάφορα σημεία].
- Γιώργος Νικολάου, «Η Άνω Μεσσηνία όπως την είδαν οι ξένοι περιηγητές και επιστήμονες κατά το πρώτο μισό του 19^{ου} αιώνα», στο ίδιο, *Μελέτες οικονομικής και κοινωνικής ιστορίας της Πελοποννήσου από την ύστερη Οθωμανοκρατία στο Νεοελληνικό Κράτος*, εκδ. Παρασκήνιο, Αθήνα 2017, σ. 13-68. [όπου περισσότερη σχετική βιβλιογραφία].

5. Η οργάνωση του στρατού κατά την καποδιστριακή περίοδο (1828-1831).

- Βακαλόπουλος Απ., *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού, τ. Η', ό. π.*, σ. 74-155.
- Βακαλόπουλος Απ., *Τα ελληνικά στρατεύματα του 1821*, εκδ. Βάνιας, Θεσσαλονίκη 1991.
- Παπαγεωργίου Στέφ., *Η στρατιωτική πολιτική του Καποδίστρια*, εκδ. Εστία, Αθήνα 1986.
- *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τ. ΙΒ', Αθήνα 1975, σ. 478-535.

6. Οι επιχειρήσεις για την απελευθέρωση της Στερεάς Ελλάδας κατά το 1829-29.

- Παπαδόπουλος Στέφ., *Η Επανάσταση στη Δυτική Ελλάδα μετά την πτώση του Μεσολογγίου ως την οριστική απελευθέρωσή της (1826-1832)*, Θεσσαλονίκη 1962.
- Κόκκινος Διονύσιος, *Η ελληνική Επανάσταση*, 6^η έκδ. Μέλισσα, Αθήνα 1974 (ο 6^{ος} τόμ.).
- Βακαλόπουλος Απ., *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού, τ. Η', ό. π.*,
- Παπαγεωργίου Στέφανος, «Η στρατιωτική διοργάνωση. Πολεμικές επιχειρήσεις στα χρόνια του Καποδίστρια», στο Βασ. Παναγιωτόπουλος (επιμ.), *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού 1770-2000*, Αθήνα 2003, τόμ. 3^{ος}, σ. 217-234 [όπου και άλλες μελέτες].

7. Η οργάνωση της διοίκησης του κράτους στα χρόνια του Καποδίστρια. – Η υγεία

- Βακαλόπουλος Απ., *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού, τ. Η', ό. π.*, σ. 155-185.
- Γεωργίου Ηλίας, «Τρεις εκθέσεις του Γάλλου προξενικού πράκτορος (1828) Ζυσερό ντε Σαιν Ντενίς», *Επιστημονική Επετηρίς Στερεοελλαδικών Μελετών*, 2 (1969-1970), σ. 113-128.
- Δημακόπουλος Γ., *Ο Κώδιξ των ψηφισμάτων της Ελληνικής Πολιτείας, Α': 1828-1829*, Αθήνα 1967, Β' 1829-1832, Αθήνα 1972.
- Δημακόπουλος Γ., «Η επί του Αγώνος υπέρ της δημοσίας υγείας κυβερνητική πολιτική», *Επιστημονική Επετηρίς Παντείου Ανωτάτης Σχολής Πολιτικών Επιστημών* (1972), σ. 245-300.
- Κόκκινος Διονύσιος, *Η ελληνική Επανάσταση*, 6^η έκδ. Μέλισσα, Αθήνα 1974 (ο 6^{ος} τόμ.).
- Λούκος Χρήστος, «Κυβερνήτης Ιωάννης Καποδίστριας: πολιτικό έργο, συναίνεση και αντιδράσεις», στο Βασ. Παναγιωτόπουλος (επιμ.), *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού 1770-2000*, Αθήνα 2003, τόμ. 3^{ος}, σ. 185-2216 [όπου και άλλες μελέτες].

8. Η οργάνωση της δικαιοσύνης στα χρόνια του Καποδίστρια.

- Μάουερ Λ., *Ο ελληνικός λαός. Δημόσιο, ιδιωτικό και εκκλησιαστικό δίκαιο από την έναρξη του Αγώνα για την ανεξαρτησία ως την 31^η Ιουλίου 1834*, μτφρ. Όλγα Ρομπάκη, Αθήνα 1976.
- Τα ιστοριογραφικά έργα των αγωνιστών του '21, *ό. π.*
- Τα έργα ξένων ιστορικών για την Επανάσταση (Mandelsson – Bartholdy, Finlay κ. ά.).
- Σερεμέτης Γ., *Η δικαιοσύνη επί Καποδίστρια*, Θεσσαλονίκη 1959.
- Thiersch Fr., *Η Ελλάδα του Καποδίστρια*, τ. Α'-Β', εκδ. Τολίδη, Αθήνα 1972.
- Λούκος Χρήστος, «Κυβερνήτης Ιωάννης Καποδίστριας: πολιτικό έργο, συναίνεση και αντιδράσεις», στο Βασ. Παναγιωτόπουλος (επιμ.), *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού 1770-2000*, Αθήνα 2003, τόμ. 3^{ος}, σ. 185-2216 [όπου και άλλες μελέτες].

9. Η εκπαίδευση κατά την καποδιστριακή περίοδο.

- Βακαλόπουλος Απ., *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού*, τ. Η', ό. π., σ. 185-211.
- Κόκκωνας Γιάννης, *Οι μαθητές του κεντρικού Σχολείου (1830-1834)*, Αθήνα 1997.
- Κούκου Ελένη, *Ο Καποδίστριας και η Παιδεία, 1827-1832*, τ. Β', *Τα εκπαιδευτικά ιδρύματα της Αίγινας*, Αθήνα 1972.
- Μαυροσκούφης Δημ., «Εκπαίδευση στην αγωνιζόμενη Ελλάδα», στο Παναγιωτόπουλος Βασ. (επιμ.), *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού 1770-2000*, τ. 3^{ος}, *Η Ελληνική Επανάσταση 1821-1832*, Αθήνα 2003, σ. 289-310.
- Μπαμπούνης Χάρης, *Η εκπαίδευση κατά την Καποδιστριακή περίοδο: διοικητική οργάνωση και εκπαιδευτική λειτουργία*, Αθήνα 1999.
- Παπαδάκη Λυδία, *Η αλληλοδιδασκτική μέθοδος διδασκαλίας στην Ελλάδα του 19^{ου} αιώνα*, εκδ. Δωδώνη, Αθήνα 1992.
- Πρασσά Αννίτα, «Κατευθύνσεις και προοπτικές της εκπαιδευτικής πολιτικής του πρώτου Κυβερνήτη Ιωάννη Καποδίστρια (1828-1831)», στο Γ. Γεωργιάς, ό. π., σ. 197-214.

10. Η γεωργική πολιτική του Καποδίστρια. – Το ζήτημα των εθνικών γαιών.

- Βακαλόπουλος Απ., *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού*, τ. Η', ό. π., σ. 212-240, 273-309.
- Λουλές Δημ., *The Financial and Economic Policies of President Ioannis Capodistrias 1828-1831*, Ιωάννινα 1985.
- Λούκος Χρήστος, «Κυβερνήτης Ιωάννης Καποδίστριας: πολιτικό έργο, συναίνεση και αντιδράσεις», στο Βασ. Παναγιωτόπουλος (επιμ.), *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού 1770-2000*, Αθήνα 2003, τόμ. 3^{ος}, σ. 185-2216 [όπου και άλλες μελέτες].
- Κόκκινος Διονύσιος, *Η ελληνική Επανάσταση*, 6^η έκδ. Μέλισσα, Αθήνα 1974 (ο 6^{ος} τόμ.).
- Λούκος Χρήστος, *Ιωάννης Καποδίστριας*, στη σειρά *Οι ιδρυτές της νεότερης Ελλάδας* (επιμ. Βασ. Παναγιωτόπουλος), Αθήνα 2009.
- Ζωγράφος Δημήτριος, *Ιστορία της ελληνικής γεωργίας*, τόμ. 1-2, Αθήνα 1989.
- Ψυχογιός Δημήτριος, *Το ζήτημα των εθνικών γαιών*, Αθήνα 1994.

11. Τα μέτρα του Καποδίστρια για ενίσχυση του πληθυσμού και για την ανοικοδόμηση των καταστραμμένων οικισμών του ελληνικού κράτους.

- Βακαλόπουλος Απ., *Πρόσφυγες και προσφυγικόν ζήτημα κατά την Επανάστασιν του 1821. Ιστορική μελέτη*, Θεσσαλονίκη 1939.
- Βακαλόπουλος Απ., *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού*, τ. Η', ό. π., σ. 240-272.
- Βαγιακάκος Δικαίος, «Κρήτες πρόσφυγες εις την Πελοπόννησον επί Καποδίστρια», *Μνημοσύνη*, τόμ. 1 (1967), σ. 41-70.
- Κόμης Κώστας, *Ιστορικοδημογραφικά. Μελέτες ιστορίας και ιστορικής δημογραφίας του ελληνικού χώρου*, Αθήνα 1988. [όπου πλούσια σχετική βιβλιογραφία].
- Κόμης Κ., «Προσφυγικές μετακινήσεις: πολεμικές καταστροφές και νέες εγκαταστάσεις», στο Παναγιωτόπουλος Βασ. (επιμ.), *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού 1770-2000*, τ. 3^{ος}, *Η Ελληνική Επανάσταση 1821-1832*, Αθήνα 2003, σ. 235-241.
- Σαΐτας Γιάννης (επιμ.), *Το έργο της Γαλλικής Επιστημονικής Αποστολής του Μοριά 1829-1838*, εκδ. Μέλισσα, Αθήνα 2011.

12. Οι διπλωματικές ενέργειες του Ιω. Καποδίστρια για την επέκταση των συνόρων του ελληνικού κράτους. – Τα Πρωτόκολλα του 1829 και του 1830.

- Βακαλόπουλος Απ., *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού*, τ. Η', ό. π., σ. 310-530.
- Γιαννόπουλος Γιάννης, «Η Διπλωματία: ευρωπαϊκοί ανταγωνισμοί και ίδρυση ελληνικού κράτους», στο Παναγιωτόπουλος Βασ. (επιμ.), *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού 1770-2000*, τ. 3^{ος}, *Η Ελληνική Επανάσταση 1821-1832*, Αθήνα 2003, σ. 247-266.
- Dakin D., *Ο αγώνας των Ελλήνων για την ανεξαρτησία 1821-1833*, Αθήνα 1999 (σ. 340-346).
- Δεσποτόπουλος Αλεξ., *Ο Κυβερνήτης Καποδίστριας και η απελευθέρωση της Ελλάδος*, Αθήνα 1954. [β' έκδ. ΜΙΕΤ, Αθήνα 1996, ανατύπωση 2008], σ. 173-210.

- Λούκος Χρήστος, *Ιωάννης Καποδίστριας*, στη σειρά *Οι ιδρυτές της νεότερης Ελλάδας* (επιμ. Βασ. Παναγιωτόπουλος), Αθήνα 2009.
- Fleming D., *John Capodistrias and the Conference of Londres (1828-1831)*, Θεσ/νίκη 1970.
- *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τ. ΙΒ΄, Αθήνα 1975, σ. 519, 522-523, 536-542.
- Kaldis W. P., *John Capodistrias and the Modern Greek State*, Νέα Υόρκη 1963.
- Πετρίδης Παύλος, *Η διπλωματική δράση του Ιωάννη Καποδίστρια υπέρ των Ελλήνων 1814-1831*, Θεσσαλονίκη 1974.
- Πετρίδης Π. (επιμ.), *Η ευρωπαϊκή πολιτική του Ιωάννη Καποδίστρια*, Θεσσαλονίκη 1988.

13. Η αντιπολίτευση κατά του Καποδίστρια: αίτια, αντικυβερνητικές ενέργειες και στόχοι της.

- Βακαλόπουλος Απ., *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού*, τ. Η΄, ό. π., σελ. 530-537.
- Λούκος Χρήστος, *Η αντιπολίτευση κατά του κυβερνήτη Ιω. Καποδίστρια 1828-1831*, εκδ. Θεμέλιο, Αθήνα 1988.
- Μαρκεζίνης Σπ., *Πολιτική ιστορία της Νεωτέρας Ελλάδος*, Αθήνα 1966, τόμος 1^{ος}
- Κόκκινος Διονύσιος, *Η ελληνική Επανάσταση*, 6^η έκδ. Μέλισσα, Αθήνα 1974 (ο 6^{ος} τόμ.).
- Dakin D., *Ο αγώνας των Ελλήνων για την ανεξαρτησία 1821-1833*, Αθήνα 1999 (σ. 340-346).
- Λούκος Χρήστος, *Ιωάννης Καποδίστριας*, στη σειρά *Οι ιδρυτές της νεότερης Ελλάδας* (επιμ. Βασ. Παναγιωτόπουλος), Αθήνα 2009. [όπου και περισσότερη βιβλιογραφία]
- Λούκος Χρήστος, «Κυβερνήτης Ιωάννης Καποδίστριας: πολιτικό έργο, συναίνεση και αντιδράσεις», στο Βασ. Παναγιωτόπουλος (επιμ.), *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού 1770-2000*, Αθήνα 2003, τόμ. 3^{ος}, σ. 185-2216 [όπου και άλλες μελέτες].

14. Η δολοφονία του Καποδίστρια: αίτια, συνθήκες της δολοφονίας και επιπτώσεις της.

- Λούκος Χρήστος, «Κυβερνήτης Ιωάννης Καποδίστριας: πολιτικό έργο, συναίνεση και αντιδράσεις», στο Βασ. Παναγιωτόπουλος (επιμ.), *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού 1770-2000*, Αθήνα 2003, τόμ. 3^{ος}, σ. 185-2216 [όπου και άλλες μελέτες].
- Μαρκεζίνης Σπ., *Πολιτική ιστορία της Νεωτέρας Ελλάδος*, Αθήνα 1966, τόμος 1^{ος}
- Βακαλόπουλος Απ., *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού*, τ. Η΄, ό. π., σελ. 530-537.
- Κόκκινος Διονύσιος, *Η ελληνική Επανάσταση*, 6^η έκδ. Μέλισσα, Αθήνα 1974 (ο 6^{ος} τόμ.).
- Λούκος Χρήστος, *Η αντιπολίτευση κατά του κυβερνήτη Ιω. Καποδίστρια 1828-1831*, εκδ. Θεμέλιο, Αθήνα 1988.
- Dakin D., *Ο αγώνας των Ελλήνων για την ανεξαρτησία 1821-1833*, Αθήνα 1999.
- Λούκος Χρήστος, *Ιωάννης Καποδίστριας*, στη σειρά *Οι ιδρυτές της νεότερης Ελλάδας* (επιμ. Βασ. Παναγιωτόπουλος), Αθήνα 2009. [όπου και περισσότερη βιβλιογραφία]

15. Η θέση του Ιωάννη Καποδίστρια στην ελληνική ιστορία: απόψεις για το έργο του.

- Μαρκεζίνης Σπ., *Πολιτική ιστορία της Νεωτέρας Ελλάδος*, Αθήνα 1966, τόμος 1^{ος}.
- Λούκος Χρήστος, «Κυβερνήτης Ιωάννης Καποδίστριας: πολιτικό έργο, συναίνεση και αντιδράσεις», στο Βασ. Παναγιωτόπουλος (επιμ.), *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού 1770-2000*, Αθήνα 2003, τόμ. 3^{ος}, σ. 185-2216 [όπου και άλλες μελέτες].
- Λούκος Χρήστος, *Ιωάννης Καποδίστριας*, στη σειρά *Οι ιδρυτές της νεότερης Ελλάδας* (επιμ. Βασ. Παναγιωτόπουλος), Αθήνα 2009. [όπου και περισσότερη βιβλιογραφία]
- Βακαλόπουλος Απ., *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού*, τ. Η΄, ό. π.
- Κόκκινος Διονύσιος, *Η ελληνική Επανάσταση*, 6^η έκδ. Μέλισσα, Αθήνα 1974 (ο 6^{ος} τόμ.).
- Ντοκουματέρ του ΣΚΑΙ, Καποδίστριας, στη σειρά *Οι μεγάλοι Έλληνες*.

Γιώργος Νικολάου
Αναπληρωτής καθηγητής